

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3447-3448/2543

พนักงานอัยการประจำศาลแขวงเชียงใหม่โจทก์ โจทก์ร่วม โจทก์ นาย คมสัน สิริวิชัยโจทก์ นาง ดวงพร เมฆขจรจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 39, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2497 มาตรา 7, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ มาตรา 7, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4, ป.อ. มาตรา 91, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7, ป.พ.พ. มาตรา 852

ย่อ / หลักกฎหมาย

ในคดีแพ่งโจทก์ร่วมกับจำเลยได้ตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันในมูลหนี้ตามเช็คพิพาท อันเป็นผลให้หนี้ที่จำเลยได้ออกเช็คพิพาทเพื่อใช้เงินนั้นสิ้นผลผูกพันไปก่อนที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด คดีจึงเป็นอันเลิกกันตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ มาตรา 7 สิทธิของโจทก์และโจทก์ร่วมในการนำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 ซึ่งเป็นอีกกรณีหนึ่งที่มีใช้กรณีคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39(3)ส่วนการที่สัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งไม่มีข้อตกลงอันจะถือว่าเป็นการยอมความในคดีส่วนอาญาก็ดี และโจทก์ร่วมยังไม่ถอนคำร้องทุกข์ก็ดียังเป็นอีกกรณีหนึ่งที่สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์และโจทก์ร่วมยังไม่ระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39(2) เท่านั้นซึ่งเป็นคนละเรื่องคนละกรณีกันกับคดีเลิกกันตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ

คำพิพากษา

คดีทั้งสองสำนวนนี้ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษารวมกันโจทก์ฟ้องทั้งสองสำนวน ขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 และxonับโทษทั้งสองสำนวนต่อกันจำเลยให้การปฏิเสธทั้งสองสำนวนในระหว่างพิจารณา นายคมสัน สิริวิชัยผู้เสียหาย ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาตศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4เรียงกระทงลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 รวม 5 กระทงให้จำคุกกระทงละ 3 เดือน รวม 1 ปี 3 เดือน ส่วนคำxonับโทษต่อนั้นคดีทั้งสองสำนวนรวมการพิจารณาเข้าด้วยกัน จึงให้ยกคำxonับโทษต่อจำเลยอุทธรณ์ทั้งสองสำนวนระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 5 จำเลยยื่นคำร้องว่าโจทก์ร่วมกับจำเลยได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันเกี่ยวกับมูลหนี้ตามเช็คพิพาททั้ง 5 ฉบับในคดีแพ่ง ทำให้คดีอาญาในคดีนี้เป็นอันเลิกกันจึงขอให้วินิจฉัยชี้ขาดข้อกฎหมายและยกฟ้องโจทก์ โจทก์ร่วมคัดค้านว่าจำเลยผิดสัญญาประนีประนอมยอมความมิได้ชำระเงินตั้งแต่งวดแรกแสดงว่าโจทก์ร่วมกับจำเลยมิได้ประสงค์จะเลิกคดีอาญาต่อกันไม่เป็นผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องต้องระงับไปศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาว่า เมื่อสิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ร่วมระงับไปจึงให้จำหน่ายคดีเสียจากสารบบความโจทก์และโจทก์ร่วมฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่โจทก์และโจทก์ร่วมฎีกาเป็นปัญหาข้อกฎหมายว่า เช็คพิพาททั้ง 5 ฉบับในคดีทั้งสองสำนวนนี้โจทก์ร่วมได้ฟ้องจำเลยคดีนี้กับพวกเป็นคดีแพ่งต่อ

ศาลจังหวัดเชียงใหม่เรียกให้จำเลยคดีนี้กับพวกชดใช้เงิน ในที่สุดโจทก์ร่วมกับจำเลยคดีนี้และพวก ได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันและศาลได้พิพากษาตามยอมคดีถึงที่สุดแล้วตามคดีแพ่ง หมายเลขแดงที่ 6233/2541 ของศาลจังหวัดเชียงใหม่ คดีจึงเป็นอันเลิกกันตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 หรือไม่ในการวินิจฉัยปัญหา ข้อกฎหมายนี้ ศาลฎีกาต้องฟังข้อเท็จจริงตามที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 วินิจฉัยมาแล้วจาก พยานหลักฐานในสำนวน และข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 ว่ามูลหนี้ ตามเช็คพิพาททั้ง 5 ฉบับในคดีทั้งสองสำนวนนี้โจทก์ร่วมได้ฟ้องจำเลยคดีนี้กับพวกรวม 3 คน เป็น คดีแพ่งต่อศาลจังหวัดเชียงใหม่เรียกให้ชดใช้เงินแล้วตามคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 6233/2541 ของ ศาลจังหวัดเชียงใหม่ โจทก์ร่วมกับจำเลยคดีนี้และพวกได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน และศาลได้พิพากษาตามยอมคดีถึงที่สุดแล้วเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2541 ดังนี้ เห็นว่า ผลของการ ประนีประนอมยอมความยอมทำให้การเรียกร้องซึ่งแต่ละฝ่ายได้ยอมสละนั้นระงับสิ้นไปและทำให้ แต่ละฝ่ายได้สิทธิตามที่แสดงในสัญญานั้นว่าเป็นของตนดังที่บัญญัติไว้ใน ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 852 โจทก์ร่วมคงมีสิทธิเรียกให้จำเลยคดีนี้ (จำเลยที่ 1 ในคดีแพ่งดังกล่าว) ชำระหนี้แก่ตนตามสัญญาประนีประนอมยอมความเท่านั้น แม้จำเลยคดีนี้ไม่ ชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น ตามที่โจทก์และโจทก์ร่วมอ้างในฎีกา โจทก์ร่วมก็ ไม่มีสิทธิที่จะเรียกให้จำเลยคดีนี้รับผิดในมูลหนี้ตามเช็คพิพาททั้ง 5 ฉบับในคดีทั้งสองสำนวนนี้ได้ อีก ดังนั้น หนี้ที่จำเลยคดีนี้ได้ออกเช็คพิพาทตามฟ้องทั้งสองสำนวนนี้เพื่อใช้เงินนั้น เป็นอันสิ้นผล ผูกพันไปก่อนที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด คดีจึงเป็นอันเลิกกันตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด อันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 สิทธิของโจทก์และโจทก์ร่วมในการนำคดีอาญามาฟ้อง ย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 ที่โจทก์และโจทก์ร่วมฎีกา ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ความทำนองเดียวกันว่า ตามสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่ง ดังกล่าวนั้นโจทก์ร่วมและจำเลยคดีนี้ (จำเลยที่ 1 ในคดีแพ่งดังกล่าว) ประสงค์ยอมความกันในคดี ส่วนแพ่งเท่านั้นไม่มีข้อความใดแสดงความประสงค์ที่จะให้สิทธิในการดำเนินคดีส่วนอาญาระงับไป หรือเลิกคดีส่วนอาญาอันเป็นทำนองอ้างว่าเป็นเรื่องที่โจทก์ร่วมและจำเลยคดีนี้ตกลงยอมความกัน ในคดีส่วนแพ่งมิได้เป็นการยอมความกันในคดีส่วนอาญาด้วย และโจทก์ฎีกาอ้างว่าสิทธินำ คดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39(3) นั้น ต้อง เป็นกรณีที่คดีเลิกกันตามมาตรา 37 ซึ่งเป็นเรื่องเสียค่าปรับการเปรียบเทียบปรับ และเมื่อได้มีการ เสียค่าปรับแล้วเท่านั้น และการประนีประนอมยอมความกันตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 852 นั้นเรื่องสิทธิในทางแพ่งที่แต่ละฝ่ายตกลง ประนีประนอมยอมความกัน จึงได้สิทธิในทางแพ่งตามที่ตกลงกัน คดีทั้งสองสำนวนนี้เป็นคดีอาญา เมื่อจำเลยคดีนี้ถูกฟ้องดำเนินคดีแล้วและผู้เสียหาย(โจทก์ร่วม) ยังไม่ถอนคำร้องทุกข์สิทธินำ คดีอาญามาฟ้องยังไม่ระงับไป นั้น เห็นว่า เป็นคนละเรื่องคนละกรณีกันกับคดีเลิกกันตามที่บัญญัติ ไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 เพราะคดีในส่วน อาญาจะเลิกกันตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 นั้น เป็นกรณีที่มูลหนี้ที่ผู้กระทำความผิดได้ออกเช็คเพื่อใช้เงินนั้นได้สิ้นผลผูกพันไปก่อนที่ศาลมี คำพิพากษาถึงที่สุดในคดีอาญา ดังนั้น เมื่อโจทก์ร่วมและจำเลยคดีนี้ได้ทำสัญญา ประนีประนอมยอมความกันในคดีแพ่งดังกล่าวและศาลได้พิพากษาตามยอมคดีถึงที่สุดแล้ว ซึ่งผล ของสัญญาประนีประนอมยอมความยอมทำให้การเรียกร้องซึ่งแต่ละฝ่ายได้ยอมสละนั้นระงับสิ้น

ไปและทำให้แต่ละฝ่ายให้สิทธิตามที่แสดงในสัญญานั้นว่าเป็นของตน ดังที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 852 ด้วงวินิจฉัยมาข้างต้นแล้ว ซึ่งเป็นกรณีที่มูลหนี้ที่จำเลยคดีนี้ได้ออกเช็คพิกษาทั้งสองสำนวนเพื่อใช้เงินนั้นได้สิ้นสุดผลผูกพันไปก่อนที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดใคดีอาญา คดีในส่วนอาญาจึงเป็นอันเลิกกันตามบทกฎหมาย มาตรา 7 ด้วงกล่าว ซึ่งมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปอันเป็นอีกกรณีหนึ่งที่มีใช้กรณีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39(3) ตามที่โจทก์อ้างในฎีกาและที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 วินิจฉัย ส่วนการที่ตามสัญญาประนีประนอมยอมความใคดีแพ่งด้วงกล่าวไม่มีข้อตกลงอันจะถือว่าเป็นการยอมความใคดีส่วนอาญาก็ดี และผู้เสียหาย (โจทก์ร่วม) ยังไม่ถอนคำร้องทุกข์ก็ดี ตามที่โจทก์อ้างในฎีกานั้น ก็เป็นอีกกรณีหนึ่งที่สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์และโจทก์ร่วมยังไม่ระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39(2) เท่านั้น ซึ่งเป็นคนละเรื่องคนละกรณีกันกับคดีเลิกกันตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 ด้วยเหตุผลทำนองเดียวกันกับที่ได้วินิจฉัยมาแล้ว ส่วนคำพิพากษาศาลฎีกาที่โจทก์อ้างมาในฎีกานั้นเป็นกรณีที่โจทก์ใคดีด้วงกล่าวฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยใคดีเหล่านั้นตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 ซึ่งไม่มีบทบัญญัติให้คดีเลิกกันไว้เป็นพิเศษ เมื่อโจทก์ใช้สิทธิทางแพ่งโดยฟ้องเรียกเงินตามเช็คจากจำเลยและโจทก์จำเลยได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันต่อหน้าศาลและศาลพิพากษตามยอม สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ใคดีเหล่านั้นจะระงับได้ต้องเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39(2) ซึ่งใช้บังคับในขณะนั้น การที่สัญญาประนีประนอมยอมความไม่มีข้อตกลงอันจะถือว่าเป็นการยอมความใคดีส่วนอาญาเป็นเพียงเหตุที่สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ใคดีเหล่านั้นยังไม่ระงับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39(2) เท่านั้น แต่คดีทั้งสองสำนวนนี้โจทก์และโจทก์ร่วมฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยคดีนี้ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ซึ่งมีบทบัญญัติให้คดีเลิกกันได้ตามมาตรา 7 ด้วงได้วินิจฉัยแล้ว ดังนั้น คำพิพากษาศาลฎีกาที่โจทก์อ้างมาจึงเป็นคนละเรื่องคนละกรณีกับกรณีใคดีทั้งสองสำนวนนี้ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 วินิจฉัยว่าคดีทั้งสองสำนวนนี้เป็นอันเลิกกันตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 สิทธิของโจทก์ร่วมในการนำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไป และพิพากษาให้จำหน่ายคดีทั้งสองสำนวนนี้ออกเสียจากสารบบความนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องใผล ฎีกาของโจทก์และโจทก์ร่วมฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน

องค์คณะ

จำรูญ แสนภักดี · ณรงค์ศักดิ์ วิจิตรสารวงศ์ · วสันต์ ตรีสุวรรณ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3447-3448/2543>